

Remissyttrande över betänkandet SOU 2025:18 - Ett likvärdigt betygssystem

Swedish Edtech Industry är en icke-vinstdrivande förening och branschorganisation som samlar edtechföretag som levererar tjänster och produkter till den svenska utbildningsmarknaden. I dagsläget har organisationen ca 80 medlemmar från alla olika delar av det digitala ekosystemet, t.ex. läromedelsförlag, lärplattformar och systemadministrativa tjänster men även hårdvara och kompetensutveckling till företag och organisationer.

Sammanfattning av våra synpunkter - gemensam teknisk plan och målbild saknas

Vi avstyrker inte digitalisering av prov i sig, men ifrågasätter konstruktionen av ett centraliserat, statligt provsystem där Skolverket både ansvarar för innehåll och teknisk drift. Vi vill se:

- 1. En tydlig rollfördelning:**
Skilj på ansvar för innehåll (Skolverket) och teknik (marknad/huvudmän). Staten bör fokusera på kvalitetssäkrat innehåll och nationella format, inte på att utveckla och drifta egna provsystem.
- 2. Öppna standarder och samverkan:**
Provformat och innehåll bör tillgängliggöras genom öppna API:er, så att de kan användas i redan etablerade digitala provplattformar som skolor och huvudmän upphandlat.

Vi menar att centraliseringens risker behöver undvikas. Ett statligt provsystem riskerar inlåsnings effekter, ökade kostnader, sämre elevupplevelse och administrativ börda för lärare. Elever bör kunna göra prov i system de redan är bekanta med.

Vi ser ett behov av samordnade reformer. Harmonisering krävs mellan alla pågående reformer för att undvika överlappande digitala system, dubbelarbete och belastning på skolans infrastruktur. Vi saknar en gemensam teknisk plan och målbild för skolans digitala infrastruktur.

Våra synpunkter på utredningens förslag

Vi saknar en gemensam teknisk plan och målbild för hanteringen av nationella prov och slutprov som harmoniserar med övriga utredningars förslag som ger en **kraftig ökning av antalet obligatoriska eller rekommenderade prov, tester och kartläggningar**, vilket ställer ytterligare krav på digital infrastruktur, datalagring och integrering i skolans undervisnings- och bedömningspraktik

Vi ser behov av att tydligare reglera rollerna för innehållsutveckling kontra teknisk infrastruktur i det digitala provsystemet.

Digitalisering av prov – skilj på funktion och teknik

Utredningen föreslår att **Skolverket får ett enhetligt ansvar för konstruktion, standardisering och analys av nationella slutprov**. Samtidigt noteras att **två digitala provsystem kommer att behöva samexistera till 2029** och att investeringar i digital provinfrastuktur ska göras.

Vi anser att staten bör **avstå från rollen som driftansvarig eller systemleverantör**, och i stället i möjligaste mån:

- Ansvara för kvalitetssäkrat innehåll och nationella format,
- Tillgängliggöra dessa via öppna API:er och standarder, och
- Samverka med etablerade digitala provplattformar som redan används i skolorna.

Detta skulle underlätta snabbare implementering, minska dubbelarbete, och främja ett öppet ekosystem med högre innovationstakt. En annan aspekt är att eleverna får göra sina prov i välbekanta system.

Risker med centraliserad plattform

En central provplattform med höga säkerhets- och användbarhetskrav kräver omfattande investeringar. Erfarenheter från andra digitaliseringsinitiativ visar att kostnaderna lätt underskattas och att centralisering, tvärtemot intentionerna, riskerar skapa inlåsningar och ökade administrativa bördor för skolor och lärare.

Att istället genomföra de nationella slutproven (och övriga såväl nationella som lokala tester, kartläggningar, prov och bedömningar som görs) i de tjänster huvudmännen själva upphandlar och investerar i, innebär kostnader för både stat och huvudmän, men med stor sannolikhet inte i samma storlek och dessutom med flera vinster. Förutom en minskad stress för eleven och minskad administrativ börda för lärare, kan vi säkerställa hanteringen av data ur ett integritets- och personuppgiftshantering när resultat ska inhämtas och analyseras. support, integrationer

Harmonisering för att undvika belastning på skolans digitala infrastruktur

Vi efterlyser också **harmonisering mellan olika pågående reformer** – exempelvis SOU 2025:19 om nya läroplaner och SOU 2025:44 om förbättrat stöd i skolan – för att undvika parallella system och onödig komplexitet. Varje nytt provsystem eller teststruktur påverkar skolans digitala infrastruktur och kräver resurser för integration, träning och support. Alla dessa initiativ påverkar skolans digitala arbetsflöden. Utan en **gemensam teknisk plan och målbild** riskerar vi överlappande system, dubbelrapportering och ökad belastning på skolpersonal. Antal prov, kartläggningar och tester som ska genomföras ökar dramatiskt.

Avslutande ord

Digitalisering av prov kräver långsiktighet, samordning och respekt för skolans redan pressade verklighet. Vi står gärna till förfogande för en fortsatt dialog om hur vi tillsammans kan utveckla ett digitalt provsystem som är robust, likvärdigt och hållbart över tid – med stöd i forskning, professionens erfarenheter och ett öppet tekniskt ekosystem.

Vi står till förfogande för fortsatt dialog om hur ett framtidssäkrat, likvärdigt och digitalt provsystem kan utvecklas i samverkan med forskning, profession och bransch.

Jannie Jeppesen, vd Swedish Edtech Industry

Joel Hörnqvist, ordförande Swedish Edtech Industry

Bilaga 1

En federerad modell för provhantering i en tid av ökad nationell bedömning

Bakgrund och behov av systemskifte

Flera statliga utredningar föreslår nya eller utökade nationella bedömningar, tänkta att på ett eller annat sätt genomföras digitalt, vilket innebär en kraftig ökning av antalet obligatoriska eller rekommenderade prov, tester och kartläggningar. Utöver denna utredning, som till exempel föreslår nationella digitala slutprov i alla ämnen för att möjliggöra meritvärderskalibrering, föreslår även **SOU 2025:44** nya standardiserade tester för att identifiera elever i behov av stöd, **SOU 2025:19** diskuterar behovet av stärkt målstyrning via nya bedömningsstöd och kartläggningsmaterial och **SOU 2024:81** berör digitala bedömningsverktyg i lärarutbildningen och hur dessa ska relatera till skolans verklighet.

Tillsammans innebär detta en **kraftig ökning av antalet obligatoriska eller rekommenderade prov, tester och kartläggningar** – vilket ställer nya krav på digital infrastruktur, datalagring och integrering i skolans undervisnings- och bedömningspraktik.

Utmaning i nuvarande system – dubbel struktur

Idag sker genomförandet av nationella prov och vissa diagnoser i en **statlig provplattform (Skolverket)**, medan skolhuvudmännen använder **egna upphandlade provtjänster** för övriga bedömningar. Detta leder till informationssilos, bristande integration mellan nationella och lokala provresultat, oklara ansvarslinjer för arkivering och dataskydd samt ökad administrativ börda för lärare. Samtidigt visar flera utredningar, t.ex. *SOU 2025:26 Tid för undervisning*, att lärarkåren redan är hårt belastad och att digitala system ofta ökar, snarare än minskar, arbetsbördan om de inte hänger ihop.

Tänkbar lösning - federerad modell med delat ansvar

En federerad struktur innebär att Skolverket tillhandahåller provinnehåll, bedömningsanvisningar och normering, medan skolhuvudmännen använder egna eller upphandlade provplattformar som är certifierade att hantera provdata enligt nationella krav. Bedömning och arkivering kan ske lokalt, centralt eller i hybridlösning – men enligt gemensamma tekniska standarder.

Fördelar i ett system med många nationella prov

- **Skalbarhet:** Lokala tjänster kan hantera ökningen av tester utan att staten behöver utveckla ett enda system som passar alla.
- **Pedagogisk relevans:** Lärare får tillgång till ett sammanhållet betygsunderlag i ett system de redan arbetar i.
- **Effektivitet och arbetsmiljö:** Minskar växling mellan system, behovet av manuell överföring av resultat och dubbel dokumentation.

- **Likvärdighet i bedömning:** Gemensamma riktlinjer, centralt utvecklat innehåll och möjlig sambedömning via kopplingstjänster.
- **Stärkt elevperspektiv:** Elevens alla prestationer – nationella och lokala – finns samlade och tillgängliga för analys, stöd och samtal.

Krav för implementering

1. Nationell API-specifikation och dataformatstandard för prov och bedömning.
2. Föreskrifter från Skolverket om krav på säkerhet, arkivering, anonymisering, rättning och återkoppling.
3. Utbildningsinsatser för huvudmän och lärare om hur bedömningar dokumenteras och används i kombination.
4. Samordning med övriga skoldata – t.ex. integration med elevregister, lärplattformar och statistikverktyg.